

ŠIBENSKI list

ŠIBENIK
srijeda,
5. siječnja 1955.
Izlazi tjedno
God. IV. Broj 124
Cijena 10 dinara

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA ZA GRAD I KOTAR ŠIBENIK

Predsjednik Tito otputovao u prijateljski posjet Burmi

Predsjednik Tito napustio je 3. siječnja Indiju poslije 18-dnevnog boravka u ovoj zemlji, svečano ispraćen od strane predstavnika najviših indijskih vlasti države Zapadnog Bengala kao i velike mase stanovništva Kalkute.

Nešto poslije 17 sati predsjednik

Tito ukrcao se na brod »Galeb« i u 17.15 sati, po indijskom vremenu, otplovio u pravcu Rangooona, u službeni posjet Burmi.

Predsjednik Tito je stigao u Kalkutu specijalnom kompozicijom »Crvenog vlaka« u ranim poslijepodnevima, poslije

dvodnevnog posjeta najvećim poduzećima indijske teške industrije u gradovima Džamšedpar i Čitarandžan.

Duž cijelog puta od željezničke stanice do glavnog doka, gdje je »Galeb« stajao usidren, mase naroda okupile su se da posljednji put pozdrave Tita. Na samom doku, svečano iskićenom indijskim i jugoslavenskim zastavama i velikom pomorskom galom, bila je postrojena četa bengalske policije, koja je odala vojne počasti uz sviranje himne. Predsjednika i njegove suradnike ispratili su guverner i predsjednik države Bengala zajedno s članovima bengalske vlade i drugim vojnim i civilnim rukovodiocima bengalske države.

Ispraćaju predsjednika Tita prisustvovali su i indijski ambasador u Beogradu Radžašvar Dajal i šef protokola Šri Copra.

Dok se maršal Tito ukrcao na »Galeb«, obalska baterija Kalkute odala je pomorske počasti artiljerijskom salvom od 21 metka, dok su se tri fregate indijske mornarice — brodovi »Ganges«, »Gomati« i »Godavari« svrstale ispred Predsjednikove eskadre, polazeći na ispraćaj do izlaska iz indijskih teritorijalnih voda.

Radnička kulturno-prosvjetna zajednica Pokrenuti sve snage za uzdizanje radničke klase

Radnička kulturno-prosvjetna zajednica u svom nastojanju na uzdizanju radnika dosad je postigla zavidne rezultate. Ove godine otvoreni su preko Radničkog sveučilišta razni seminari za stručnu izobrazbu radnika, koje posjećuje redovno oko 140 polaznika. Zbog velikog interesa otvorene su dvije paralele za radnike metalne struke.

Dosadašnja analiza rada tih seminara — ma da su pred mjesec i po dana otvoreni — pokazuje nam, da su naši radnici prihvatili i odazvali se pozivu Mjesnog sindikalnog vijeća i uvidjeli koristi iz takve izobrazbe. Oni intenzivno i uz pomoć nastavnika postepeno svladavaju obimno gradivo njihovih struka, kako bi se što uspješnije mogli pripremiti za stručni ispit. Zbog velikog interesa koji vlada, otvoren je taj tečaj za daktulografe, koji posjećuje preko 30 polaznika, mahom omladinaca i omladinici. Pod stručnim nadzorom ovaj se seminar dobro odvija uz teoretski i praktičan rad.

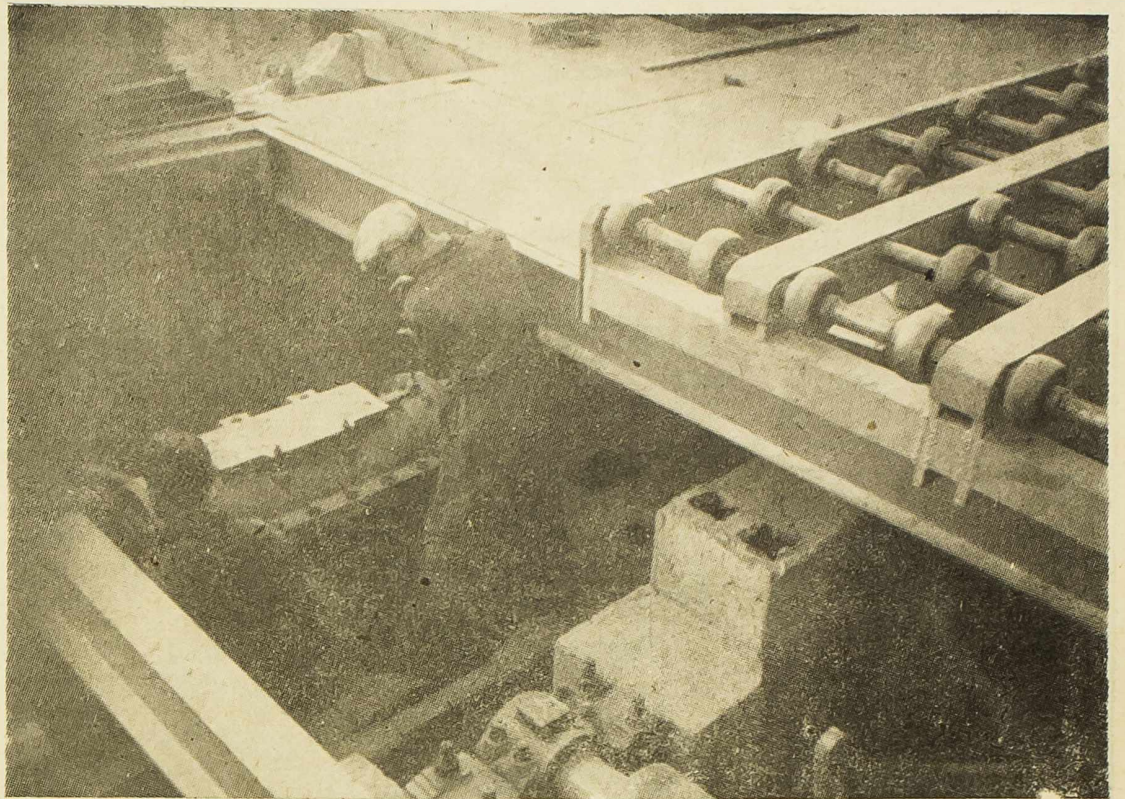
Potrebno je iznijeti pozitivnu činjenicu otvaranja odnosno rada seminara metalne struke za visokokvalificirane radnike, koji se ozbiljno spremaju za zvanje majstora. Činjenica je da naš grad u redovima radnika mladih doba ima vrlo mali broj onih s položenim majstorskim ispitom, pa će, nadamo se, ovaj seminar pokrenuti na inicijativu Zanatske komore Šibenik, uroditi plodom. Osim tog vida stručnog uzdizanja, naročito je bila aktivna sekcija za predavanje, koja su prema izradjenom planu, i na zahtjev sindikalnih podružnica održavala po kolektivima. Za takova predavanja kvalitetno pripremljena i sa diskusijom, sve više se javlja interes od strane radnika. Izbor tema predloženih po sind. podružnicama bio je različit, te obuhvaćaju razne probleme iz općih društvenih i ekonomskih-privrednih pitanja. Na dosadašnjim održanim predavanjima sudjelovalo je oko 1800 radnika i namještenika iz raznih kolektiva. Ta forma rada, ako još više poprimi formu slobodne diskusije, umnogome će koristiti našim radnicima.

Ali pored iznešenih uspjeha, potrebno je istaći, da se u nastojanjima oko što aktivnije djelatnosti radničkog sveučilišta i ostalih sekcija RKPZ naišlo na izvjesno nerazumijevanje. Povodom ovogodišnjeg otvaranja radničkog sveučilišta ukazano je, da se u prvom redu o aktivnosti sindikalnih podružnica i organizacija SK po poduzećima može računati na uspješan rad na okupljanju i mobilizaciji radnika

za razne forme izobrazbe, kroz tečajeve koje otvara radničko sveučilište. Iako je osnovni zadatak te institucije u ekonomskoj izobrazbi naših radnika u njihovom osposobljavanju za poznavanje svih ekonomskih mjera i razrade novog privrednog sistema, za temeljitijim poznavanjem naše socijalističke ekonomike, iz obimne materije radničkog samoupravljanja, činjenica je, da se zbog slabe ili nedovoljne aktivnosti većeg broja sind. podružnica, a to u prvom redu važi za one iz većih poduzeća u gradu — odazvao mali broj drugova za predviđene ekonomske seminare. Obratno, prijavio se srazmjerno velik broj za polaznike jezičnih tečajeva. Ovdje izuzetak čini sind. podružnica brodogradilišta »Velimir Škorpić«, koja mobilizatorski djeluje na svoje članstvo i može služiti za primjer ostalim sind. podružnicama u gradu, kako treba raditi na tom zajedničkom zadatku osposobljavanja naših radnih ljudi u ekonomskom i stručnom pogledu.

Plenum Mjesnog sind. vijeća analizirajući dosadašnje stanje i uspjehe, konstatira, da se na prikupljanju sredstava za radničko sveučilište u vidu mjesečne članarine od svega 10 dinara po radniku nije mnogo uznapredovalo. Razlog leži opet u neodgovornom odnosu i radu većeg broja sind. podružnica, koje nisu poduzele da bi radnicima prikazale značaj i korisnost institucije radničkog sveučilišta. Izvjestan broj podružnica, posebno građevno poduzeće »Rad«, redovno vrši uplatu članarine. Zbog takvog odnosa daljnji rad na izobrazbi radnika od strane radničkog sveučilišta kao i otvaranje novih seminara dolazi u pitanje, pa će sind. podružnice trebati ozbiljnije razmotriti nastalu situaciju i mobilizatorski djelovati u svakom pogledu, kad se radi o zadacima pred kojima stoji RKPZ. Iz prednjih razloga, primjera radi navodimo, da se privremeno moralo odgoditi otvaranje nekih seminara za koje su izvršene potrebne pripreme, osigurani predavači i prostorije. Neposredni zadatak Mjesnog sind. vijeća i svih sind. organizacija u gradu a posebno organizacija SK jeste, da se mobilizira široki krug sind. aktivista na zadacima uzdizanja radničke klase našeg grada i njenom osposobljavanju za nove zadatke. Može se sa sigurnošću računati i na potrebnu pomoć od strane Narodnog odbora gradske općine.

M. Z.

Iz Tvornice lakih metala »Boris Kidrič«

SJEDNICA NARODNOG ODBORA GRADSKJE OPĆINE

Područja NO-a gradske općine, te općina Šibenik-Vanjski i Zlarin sačinjavat će jedinstvenu komunu Odbornici žigosali rad Đilasa i Dedijera

Na XXVI. sjednici NO-a gradske općine, koja je nedavno održana u prostorijama Mjesnog sindikalnog vijeća, izglasano je nekoliko odluka i rješenja.

Prije prelaska na dnevni red, odbornik Petar Škarica je iznio najnovije neprijateljsko djelovanje Milovana Đilasa i Vladimira Dedijera. On je na kraju predložio da Narodni odbor gradske općine uputi Saveznoj narodnoj skupštini protestni brzojav u kojem će se ne samo izraziti prezir prema izdajnicima Đilasu i Dedijeru, već da se postavi i zahtjev da se protiv njih povede i najoštriji postupak.

Odbornici su aklamacijom prihvatili prijedlog druga Škarice.

Na ovoj sjednici raspravljalo se, između ostalog, o prethodnim zaključcima narodnih odbora općina Šibenik-Vanjski i Zlarin da se njihova područja spoje s onim NO-a gradske općine. Izvršena je potrebna analiza u vezi sa tim spajanjem. Ustanovljeno je pritom, da je područje NO-a gradske općine industrijski vrlo razvijeno i da je općenito u privrednom pogledu dosta snažno. To znači da bi ono bilo u stanju da prihvati i šira poljoprivredna područja a osobito ona njegove okolice, koja u privrednom pogledu ovise o gradu. Takva područja su u prvom redu ona Vanjske općine Šibenik i Zlarin.

Teritoriji tih administrativnih jedinica sačinjavao bi, dakle, jedno kompaktno područje koje bi po broju stanovništva i privrednoj snazi bilo sasvim uravnoteženo. Spajanje tih područja, koje se može izvesti bez nekih teškoća, je neophodna potreba stvaranja organski jedinstvenog teritorija oko svog zajedničkog prirodnog centra. To spajanje je jedan od glavnih preduslova zajedničkog privrednog i kulturnog razvoja.

Nakon svestranog razmatranja tog pitanja, jednoglasno je doni-

jet zaključak da se Saboru NR osnovnu školu ili niže razrede osmogodišnjih škola, daje mjesečna pomoć od 1000 dinara a onim u višim razredima osmogodišnjih škola 1500 dinara. Učenicima u privredi, nižim, srednjim i stručnim školama predviđena je pomoć od 2000, a studentima 4000 dinara.

Onaj djeci koja se uslijed oiznosima. Tako je predviđeno da pravdanih razloga školuju van se djeci palih boraca i žrtvama mjesta domaćinstva, predviđena je nešto veća novčana pomoć.

Problemi naših zadruga

Neka mišljenja za bolji rad poljoprivrednih zadruga

Mnoge naše poljoprivredne zadruge po svojoj ulozi postale su središte ekonomskog i kulturno-prosvjetnog razvoja naših sela. Njihova perspektiva je uglavnom orijentirana u tom pravcu. Njihovi rezultati su vidljivi u mnogim svim zadugarima i selu uopće, a naročito u posljednje dvije tri godine. Mnoge su od njih uredile zadrugne domove, pomogle izgradnju škola, popravak puteva, unapredile poljoprivredu i t. d. To osobito vrijedi za zadruge u Devrškama, Vodicama, Bratiškovcima i drugima.

No i pored dobrih uspjeha, koji su postignuti manje više kod većine naših zadruga, još se uvijek u dobroj mjeri pokazuju slabosti, koje koče življi tempo našeg društvenog razvoja. Jednostranost u orijentaciji zadrugnog poslovanja kroz sektor trgovine, oduzimlje zadrugi nje- no obličje, skrećući s pravog puta njemu ekonomsko-političku liniju. Kada je riječ o jednostranom poslovanju kroz sektor trgovine, onda u većini slučajeva vlada jednostranost, a to je, da su se mnoge zadruge orijentirale na kupnju i preprodaju industrij-

skoke robe po sistemu starog trgovačkog poslovanja. Takova politika poslovanja proističe, po mom mišljenju, iz dva razloga: Prvo, iz shvaćanja pojedinih poslovnih ljudi u poljoprivrednim zadrugama, jer im je takav rad mnogo jednostavniji i bliži mogućnostima špekulacije i malverzacije i drugo, što u većini naših zadruga u upravama ima ljudi, koji su nezainteresirani za rad i prosperitet zadruga. Ta nezainteresiranost kod članova upravnog odbora proizlazi opet iz više razloga. Naime, ljudi po svom ličnom niskom nivou shvaćanja ne mogu se udubiti i sagledati problematiku i značaj svoje zadruge i naći joj pravi put za njen razvoj i prosperitet. Poslovni ljudi u zadrugi ne pripremaju pozitivan materijal u pravnim odborima na razmatranje, sa čim bi ih mogao zainteresirati i pobuditi veću volju za rad. Ono što se priprema uglavnom je sa područja trgovine, kao na pr., kako su maleni krediti (iako je i to istina), kako pojedini artikli ne idu, kako je mala zarada i tome slično. Osim toga, u našim upravnim odborima u većini slučajeva sjede ljudi,

(Nastavak na 2. strani)

PODMURKI NEPRIJATELJ

U ulici Matije Gupca nalazi se zgrada u kojoj je smješten Antituberkulozni dispanzer. To je zapravo štab, koji rukovodi teškom i često opasnom bitkom protiv tvrdokornog neprijatelja.

Da je to zaista opasan neprijatelj, vidi se i po tome koliko ljudi strada od njega. U našoj zemlji je u 1952. godini umrlo od tuberkuloze 20.185 ljudi, od toga u NR Hrvatskoj 3.706, a na području našeg kotara prošle godine je umrlo oko 50 ljudi. Poznato je, da su to pretežno mladi ljudi s najvećom radnom sposobnošću. I kad se tome još doda daleko veći broj onih, koji godinama leže u bolnicama, sanatorijima ili kućama, onda se može i pretpostaviti koliku štetu taj neprijatelj nanosi i našoj privredi.

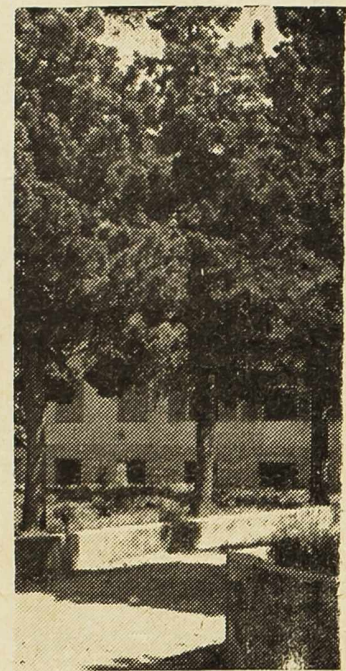
Rat i poslijeratne teškoće išle su mnogo u prilog raspodiranju tuberkuloze, a jednom proširena, teško se i mučno suzbijala. Antituberkulozni dispanzer ne vodi brigu samo o sibienskom području. Kotari Drniš, Knin, a u posljednje vrijeme i Bosansko Grahovo i Drvar upućeni su na Antituberkulozni dispanzer u ulici Matije Gupca za pomoć.

Razgovarajući s rukovoditeljom ovog borbenog štaba, dr. E. Ofnerom i njegovim pomoćnikom dr. K. Verzotti, čovjek ima prilike da se divi, a ujedno da se duboko zamisli nad onim, što oni iznose. Zar nije vrijedno divljenja požrtvornost osoblja te ustanove koje je svakodnevno izloženo opasnosti zaraze, a liječnici još i opasnom djelovanju rentgenskog zračenja. Tim više je to opasno, što se tu ne radi o kampanjskoj akciji, već o dugotrajnom i često nezahvalnom radu čiji se rezultati ne vide tako brzo.

Kao i u suvremenom ratu i ovdje se moraju upotrebiti svi rodovi «oružja», te ofenzivna i defenzivna taktika. Dispanzer rukovodi antituberkuloznom zdravstvenom propagandom, a preko medicinskih sestara, vrši patronažnu službu na kotaru i na taj način raspolaže točnim podacima o zdravstvenim i socijalnim prilikama svakog bolesnika, kao i o količini lijekova koje dotično lice upotrebi. Treba, naime, znati, da su moderni lijekovi-antibiotici dvosjekli mač, odnosno u koliko ih se nepravilno uzimlje mogu napraviti nepopravljive štete bolesniku.

Čudno je i to, da je zbog teških predrasuda i nekih obzira gotovo onemogućen dosadašnji način patronažne službe nad bolesnicima, pa će se ubuduće primijeniti jedan nov način.

Godine 1949. i 1951. provedena je opsežna BCG (be-se-že) vakcinacija, kojom je obuhvaćeno 75% mladeži, pa naš kotar u tom pogledu stoji među prvima u zemlji. Dispanzer je u protekloj godini upućeno 13826 osoba na pregled, među kojima se našlo 322 nova oboljenja. Dodali se tome oko 2500 pneumotoraksa sa pregledom, to skupa prelazi 16000 pregleda. Tu se još vrše sistematski

pregledi osoblja zaposlenog u preradi i trgovini živčnih namirnica. Ove godine izvršit će se i sistematski pregled školske djece. Kako je broj djece velik, a nailazi se na dosta slučajeva hilarnih oblika bolesti, taj će posao teško biti gotov do kraja ove školske godine.

Najvažniji i najuspješniji oblik borbe protiv te bolesti vrši se na bolničkom odjelu. Prošle godine odjel je preselio u veću suvremenu uređenu zgradu suvremeno uređenu zgradom na raspolaganje biblioteku i radio, a hrane i lijekova u dovoljnim količinama. Uređena je i operaciona dvorana, pa su omogućeni i veliki operacioni zahvati, kao pneumolize, torakoplastike. Za još veće operacione zahvate postoji uska suradnja sa šefom kirurškog odjela dr. Petrom Rafaeli. Zbog

takve organizacije rada na odjel su počeli pristizati bolesnici i iz udaljenih krajeva Dalmacije, pa čak i iz Dubrovnika. Time su stvoreni uvjeti za specijaliziranje mladih liječnika, što je svakako velik uspjeh.

Kako je priliv bolesnika dosta velik, to je sadašnji broj kreveta nedovoljan. Na dvadeset bolesnika s otvorenom tuberkulozom s područja ovog dispanzera dolazi jedan bolesnički krevet, dok bi kao minimum bio tri kreveta. Za sada očekuje prijem oko 55 bolesnika. Prijem se vrši preko dispanzera, i to prema redu i stepenu hitnosti. Zbog oskudice u krevetima, prosječno ležanje bolesnika na odjelu traje oko 2 mjeseca, dok bi potreban prosjek bio 4 mjeseca. Duže zadržavanje u odjelu je potrebno zbog toga, jer mnogi bolesnici nisu u stanju da se kod kuće pridržavaju uputa. Posebno su u tom pogledu ugrožene bolesne žene, prema kojima na selu vlada prilično bezobzirano postupak. Potrebno je imati na umu, da se kod te bolesti traži potpuna suradnja dispanzera, bolesnika i njegove obitelji. Popusti li samo jedna strana, sav trud je uzaludan.

Posljednjih godina tuberkuloza je na području grada počela opadati. To se može zahvaliti većoj prosvijećenosti, boljem životnom standardu i efikasnijem korištenju zdravstvene zaštite. Međutim, na području kotara postignuto je toliko da bolest stagnira.

Oskudni i često sasvim loši stanovi u nekim selima, nepotpuna ishrana, alkohol, oskudica vode, uz gotovo nikakvu zdravstvenu kulturu čine da je u selima situacija slaba. Bolest je doduše proširena po svim mjestima, ali idući od Primorja, prema Zagori, broj oboljelih raste upravo onako, kako raste neimaština i neprosvijećenost. Često je stambeno pitanje tako teško, da sve druge mjere koje bi se mogle poduzeti, postaju iluzorne.

Nedavno je Antituberkulozni dispanzer, u zajednici sa Crvenim križem, poveo akciju da se osigura nekoliko stanova za one obitelji s djecom koja su ugrožena od tuberkuloze. Očekivati je, da će narodna vlast pomoći ovu akciju, koja je ne samo akt humanosti, već je i vrlo korisna.

V. Primorac

Politička živost na općini Rogoznica

Na području ove općine u posljednje vrijeme održano je više sastanaka i savjetovanja sa predstavnicima političkih, masovnih i društvenih organizacija na kojima su raspravljana najvažnija pitanja unutrašnje i vanjske politike.

Na sastanku općinskog odbora SSRN raspravljalo se o radu svakog člana općinskog odbora kao i o radu organizacija Socijalističkog saveza. Osim toga, živo se diskutiralo o pripremanju za održavanje godišnjih konferencija u organizacijama SSRN. Potrebno je napomenuti da još uvijek ima dosta slabosti u radu odbora osnovnih organizacija, koji vrlo malo prate dnevnu štampu, pa radi toga nisu u stanju da pravilno i navrijeme prenose najnovije događaje na članove u svojim organizacijama.

Na sastanku općinskog komiteta NOH-e raspravljalo se o slabostima dosadašnjeg rada i o pripremanju za održavanje godišnjih konferencija Narodne omladine. Naravno je bila živa diskusija, kada se raspravljalo o

novom općinskom komitetu NOH-e kao i o rukovodstvu u osnovnim organizacijama NOH-e. Nakon svestrane diskusije zaključeno je, da se godišnje konferencije u organizacijama Narodne omladine održe do 10. I. 1955. g. Općinska konferencija NOH-e zakazana je za 16. I.

Nedavno je održan zajednički sastanak općinskog komiteta Saveza komunista Primošten i Rogoznica, na kojem je raspravljano o pripremanju oko spajanja tih komiteta u jedan rejonski komitet. Pored toga, raspravljano je i o pripremanju za održavanje godišnjih konferencija u osnovnim organizacijama. Na tom zajedničkom sastanku zaključeno je, da se godišnje konferencije u organizacijama SK održe do 15. I. 1955. g., a općinska konferencija Saveza komunista 23. I.

Dana 27. XII. 54. god. održano je općinsko savjetovanje u kojem je prisustvovalo više od 30 drugova i drugarica iz svih političkih, masovnih i društvenih organizacija sa područja općine, kao i o pripremanju za e-

lektifikaciju ovog kraja. Ustanovljeno je, da još uvijek ima neshvaćanja kod pojedinih drugova rukovodilaca odnosno članova SK u organizacijama Jarebinjak i Sapina Doca, a to je uzrok da se u te dvije izborne jedinice još nisu održali zborovi birača na kojima su birači zrebal donijeti i zaključke o pripremanju za elektifikaciju i o drugim važnim pitanjima, koja su od koristi za sve birače tog područja.

Prije nekoliko dana Narodni odbor općine održao je svoju XIV. redovnu sjednicu na kojoj je donio nekoliko odluka i rješenja. Pored ostalog je zaključeno, da se za Dan dječje radosti dade školskoj djeci 34.000 dinara. Omladinskoj organizaciji u Rogoznici dodijeljena je pomoć u iznosu od 29.000 dinara za kupnju instrumenata za jedan tamburaški zbor. Raspravljalo je i o komunalnoj izgradnji: o popravku mosta, zgrade općinskog doma i t. d. Sjednici je prisustvovalao i predsjednik NO-a kotara drug Nikola Špirić. I. Goleš

Problemi naših zadruga

Neka mišljenja za bolji rad poljoprivrednih zadruga

(Nastavak sa 1. strane)

koji i po svom socijalnom položaju i sastavu ne mogu ni biti zainteresirani za pravilno poslovanje zadruga. Ima, na pr., dobar broj članova upravnog odbora zadruga, koji se ne bavi radom u poljoprivredi, već su oni radnici u industriji ili su pak službenici pojedinih ustanova i poduzeća. Ti ljudi su u selu samo nedjeljom ili tek nakon 15 dana i oni objektivno ne mogu pratiti rad i poslovanje zadruga, pa je nezamislivo da ne mogu biti ni zainteresirani. Takvi su ljudi često skloni da nasjedaju bilo kome i raznim gledanjima na zadrugu, a na drugoj strani je otvorena mogućnost da im poslovni ljudi u zadrugu serviraju ono što hoće. Radi toga je poslovni upravitelj u očima jednog dijela zadrugara po onaj stari »sve i sja«. Takvi članovi upravnih odbora ne mogu ni po svom socijalnom položaju biti zainteresirani, jer je njihov život i egzistencija neposredno vezana za ono poduzeće ili ustanovu u kojoj rade. Logično je onda, da oni više razmišljaju o prosperitetu svog poduzeća i o svojoj zaradi, nego o napretku poljoprivredne zadruga, o čijem poslovanju čuju jednom u mjesec na jednom satnom ili dvosatnom sastanku.

U upravne odbore birati najbolje zadrugare

Mišljenja sam, da bi o tim pitanjima trebalo voditi računa prilikom održavanja godišnjih zadrugarskih skupština, te u upravne odbore birati one ljude, koji su najbolji zadrugari-poljoprivrednici i imaju najviše ljubavi prema zadrugi, koji stalno žive i rade u dotičnom selu i kao takvi u mogućnosti su da svakog dana prate rad i život zadruga. Da bi stvar bila još gora ima slučajeva da se u upravne odbore biraju ljudi koji čak nisu ni članovi zadruga, i opravdano se može postaviti pitanje kakovu i koliku će brigu imati takav upravni odbor za razvoj i unapređenje zadruga.

Do su, po mom mišljenju, elementi koji dosta utječu na pravilan rad zadruga i skreće je sa njenog pravog puta.

Poslovni i administrativni personal u zadrugama (ne mislim reći uopće), prilično se birokratizirao. Taj personal vrlo malo razmišlja o problemima zadruga i na koji način ih rješavati. To se može vidjeti na više primjera. Prilikom održavanja godišnjih i polugodišnjih skupština, kada zadrugari raspravljaju o problemima svoje zadruga, rijetkost je da će poslovno osoblje (izuzev poslovnih upravitelja), davati svoje prijedloge za privredno unapređenje zadruga iz vlastite spoznaje, već ako i diskutiraju, onda je to nekako iz službenih obaveza da pročitaju bilancu, koju često puta ne mogu ni objasniti. Nešto progovore kako im banka stvara petljanije sa kreditima i slično. Naravno o drugim pitanjima ne mogu ni govoriti, jer ih ne poznaju.

Sredstva za propagandu, kao razni gospodarski i drugi listovi i časopisi, napredne brošure, plakati i upute za unapređenje poljoprivrede, u potpunosti se omalovažuju od strane poslovnog aparata zadruga. Ne samo da ih ne proturaju među zadrugare i ne tumače se svrha i sadržaj takove štampe, nego ih i oni sami ne čitaju. Propagandni materijal baca se kojekuda, a najčešće se upotrebljava za omotavanje artikala u zadrugarnom dućanu. Jedan izrazit, a vjerovatno da nije i usamljen primjer. Poljoprivredni odsjek Narodnog odbora kotara izradio je uputstva, u obliku plakata, za primjenu umjetnih gnojiva i drugih agrotehničkih mjera u poljopriv-

redi. Plakati su umnoženi u stamariji, a zatim je izvjestan broj primjeraka poslan svakoj poljoprivrednoj zadrugi da se podijeli zadrugarima i da ih oni koriste na svojim imanjima. Trošak oko izrade tih plakata snosio je NOK-a Šibenik. Poljoprivredna zadruga Skradin dobila je 75 komada tih uputstava, tj. upravo onoliko, koliko na području zadruga ima zadrugarskih domaćinstava. Gdje su ti plakati svršili? Umjesto da se oni razdijele po kućama zadrugarapoljoprivrednika, administrativno osoblje ih predaje raspacavaču u trgovini za omotavanje raznih artikala u dućanu. Plakati bi se po običaju i upotrebljili, da nije na vrijeme to sprječilo poslovni upravitelj zadruga. S ovim nisam mislio posebno kritizirati zadrugu Skradin, već istaknuti jedan detalj, koji manje-više može biti karakterističan i za druge zadruga.

Ozbiljno se može prigovoriti i knjigovodama, koji u više slučajeva smatraju da je njihova dužnost samo unositi brojke i knjige i praviti polugodišnju i godišnju bilancu. Druga pitanja zadruga tiče ih se vrlo malo. Umjesto da putem knjigovodstva i poslovanja zadruga studiraju stanje i prave analize o zadrugarnoj ekonomici i njenom prosperitetu, često ih se može vidjeti kako u radnom vremenu rješavaju križaljke, čitaju romane, ili pak odlaze da posvršavaju neke svoje privatne poslove. Knjigovođa bi, uz poslovnog upravitelja, trebao da bude onaj, koji bi najbolje i najrealnije mogao davati materijale i elemente na raspravljanje upravnom odboru zadruga, i od njega bi to trebalo tražiti.

Radi svih tih nedostataka i dolazi do toga da su upravni odbori nezainteresirani, nesamoinicijativni i da se ne udubljuju u zadrugarnu problematiku. U više slučajeva dobiva se dojam, da članovi upravnih odbora, pa i sam predsjednik ne znaju koja im je dužnost i uloga i kako će raditi. Ima primjera da poslovni upravitelj saziva sjednicu upravnog odbora i rukovodi njome ili da zadrugarnu skupštinu otvara i predlaže dnevni red delegat Kotarskog saveza poljoprivrednih zadruga, koji ujedno daje i glavna obrazloženja u zadrugarnoj bilanci (slučaj u Sonkoviću). Izvještaj o radu upravnog odbora u više slučajeva podnosi poslovni upravitelj zadruga i tome slično. Naravno da sve to kao i još neki drugi elementi objektivne naravi (slaba ekonomska perspektiva, niska zadrugarna svijest, slab zadrugarni kadar i slično), vode pojedine zadruga na trag i dolazi u pitanje njihov daljnji opstanak. U vezi s tim pojedini zadrugarni radnici i rukovodioci bave se mišlju da li tako slabe zadruga likvidirati ili pak naći rješenje u fuziji. Lično smatram da je pravilnije ići linijom fuzije nego li likvidacije. Evo i obrazloženja.

Za fuziranje slabijih zadruga

Prići likvidaciji značilo bi stvarati lošu zadrugarnu perspektivu, dok bi fuziranje zadruga značilo jačati zadrugarstvo u svakom pogledu. Ovdje isključivo princip fuziranja zadruga, ali u takovim slučajevima korisno je poći linijom fuziranja takovih zadruga. Evo, koji elementi govore u prilog fuziranja: Prvo, bit će jača kreditna sposobnost zadruga, drugo, što će se izabrati bolji kadar za upravljanje zadrugom, a isto tako postaviti će se bolja organizacija rada na pojedinim poslovima. Treće, što će takova zadruga moći da ozbiljnije zahvati probleme, da proširuje svoje pogone i grane poslovanja, jer će u tu svrhu moći da osigura mate-

rijalna i pogonska sredstva. I četvrto, što zadrugari ne će pretrpjeti nikakvih teškoća, jer će u selima biti osnovane ispostave za otkup poljoprivrednih proizvoda i trgovačke prodavaonice. U tim prodavaonicama i ispostavama ostali bi ljudi iz dotičnih sela, a isto tako bi bili zastupljeni u upravnim i nadzornim odborima.

Može se postaviti pitanje kako održavati skupštine zadrugara obzirom na udaljenost sela. Ni to nije teško riješiti. Po novoj uredbi o vođenju zanatskih i trgovačkih radnja, postoji samostalnost za svaki pogon. Prema tome, knjigovodstvo zadruga će voditi zasebnu evidenciju za svaki pogon iz čega će se vidjeti promet i situacija za svako selo. Po tome će se izraditi bilanca za svako selo, koja će se zasebno podnositi na svakoj skupštini pojedinog sela. Prema tome, postoji mogućnost da se održi zasebna zadrugarna skupština za svako selo, na kojima se će pored bilance, pretresati i ostala zadrugarna pitanja na tom području, izabrati određeni broj članova upravnog i nadzornog odbora. Na taj način bi se sačuvala tradicija zadrugarstva, a koje bi likvidacijom zadruga bile sasvim upropaštene.

Kada je riječ o fuziji zadruga, onda bi ovom prilikom predložio svoje mišljenje o fuziji zadruga na općini Skradin. Od današnjih 5 zadruga fuzijom stvoriti dvije sa sjedištem u Skradinu i Bratiškovcima. Zadruga Skradin obuhvatila bi sela: Skradin, Skradinsko Polje, Bičine, Sonković, Gračac i Dubravice s ispostavama otkupa i trgovine u Skradinu, Dubravcima i Sonkoviću. Zadruga Bratiškovci obuhvatila bi sela: Bratiškovci, Plastovo, Veliku Glavu, Gorice, Vačani, Ždrapanj, Ičevo i Rupe, s ispostavama otkupa i trgovine u Bratiškovcima, Vačanima i Rupama. Uslovi su za takvu fuziju zreli i nema razloga da se to pitanje ne riješi na prvim godišnjim skupštinama poljoprivrednih zadruga.

Što bi zadruga trebale raspraviti

Zelim podvući još neka pitanja o kojima bi naše zadruga trebale raspraviti na svojim godišnjim skupštinama. Potrebno bi bilo ispitati mogućnost stvaranja raznih pogona za preradu i sortiranje poljoprivrednih proizvoda, kojima obiluju naša sela. U Rupama, na pr., bilo bi potrebno izraditi uljarnu i sušionicu smokava; u Bratiškovcima vinarski podrum, obzirom na prvoizredan kvalitet vina na tom području; u Skradinu uljarnu, vinarski podrum i zanatske radionice; u Sonkoviću (predjel Prokljan) peradarnik i t. d. Na području unapređenja poljoprivrede stvarati uzorne voćnjake, rasadnik proizvodnju, povrtlarstvo (predjel Dubravice i Skradinsko Polje) i vinogradarstvo. U otkupu bi trebalo povesti više računa, pored ostalog, i o kadulji, buhaču, smrečki i drugim proizvodima.

Potrebno je povesti više brige o nabavci i osiguranju raznih potreba našim zadrugarima-poljoprivrednicima: razna sjemenja, umjetni gnoj, razne poljoprivredne alate, sredstva za zaštitu plodova od bolesti i t. d. Sve u svemu politička upravni odbor zadruga je baza za orijentaciju i njen prosperitet. Radi toga se svima nama postavlja zadatak da u svakom pogledu pomognemo, i to najprije u izboru ljudi u upravne odbore, a zatim je u daljnjem njegovom radu. Samo na taj način dobit ćemo onakovu zadrugu kakovu želimo.

Ivan Babić

Šibenik kroz tjedan

NARODNO SVEUČILIŠTE

PROGRAM PREDAVANJA

7. siječnja 1955. Paško Periša, sudački pripravnik. Problemi nerazvijenih zemalja. Početak u 18 sati.

9. siječnja 1955. Dr. Bogomil Saso: Važnost očuvanja vida (trahom). Početak u 11 sati.

12. siječnja 1955. Prof. Zoran Palčok iz Zagreba: O nekim pitanjima malograđanstva kod nas. Početak u 18 sati.

Predavanja će se održati u dvorani Mjesnog sindikalnog vijeća.

Narodno kazalište

Četvrtak, 6. I. — POZIV U DVO-RAC - komedija od Anouilh-a. **Subota, 8. I.** — ZAJEDNIČKI STAN — komedija od N. Dobričanina.

Nedjelja, 9. I. — ŠEVA — opera od F. Lehara. Početak predstava u 19.30 sati.

Kinematografi

TESLA: premijera argentinskog filma — OBESČASČENA — Dodatak: Filmske novosti br. 49. (do 11. I.)

Premijera francuskog filma — NADNICA ZA STRAH — Dodatak: Filmske novosti br. 50. (12.—17. I.)

SLOBODA: američki film — LJUBIMAC IZ NEW ORLEANS — (do 6. I.)

Premijera francuskog filma — TARAS BULJBA — (7.—12. I.)

Dežurna ljekarna

Do 8. I. — I. narodna ljekarna — ulica Božidara Petranovića. Od 8.—12. I. — II. narodna ljekarna — ulica Bratstva i Jedinstva.

IZ MATIČNOG UREDA

ROĐENI

Zarko, sin Ljube i Anice Popović; Lidija, kći Jenke i Mare Jabuka; Ante, sin Jure i Stane Čular; Zvezdana, kći Ivana i Kosanke Livić; Robert, sin Milivoja i Jelisave Nikolić; Randa, kći Milivoja i Jelisave Nikolić; Dario, sin Mate i Luce Plenča; Božena, kći Nike i Ilke Tabula; Milena, kći Luke i Tone Lugović; Ante, sin Zdravka i Anke Cvitan; Radojka, kći Mladena i Marije Lugović; Zejna, kći Milutina i Danke Pavić; Mile, sin Jose i Danice Birkić; Mladen, sin Nike i Bosiljke Antolos i Branko, sin Anđela i Katice Spaleta.

VJENČANI

Dorbić Borislav, radnik — Radaš Stana, radnica; Aranza Ante, vojni službenik — Mornar-Brešan Vinka, domaćica; Jajac Ante, električar — Antić Marija, domaćica; Vujić Branimir, mehaničar — Vidović Jela, domaćica i Grubišić Ante, službenik — Čular Ana, medicinska sestra.

UMRLI

Zivković Nikola pok. Bože, star 19 god. i Protega Marko pok. Dume, star 79 god.

SMRTO NASTRADAO PAVSI SA SKELE

24. prošlog mjeseca dogodila se na gradilištu u Ražinama teška nesreća u kojoj je smrtno stradao radnik Marko Vukašić, 20 godina star, iz Turnja, kotar Zadar. On je pri radu tako nesretno pao sa skele, da je dobio prijelom vilice, ruke i teške unutarnje povrijeđe. U onesvještenom stanju nesretni radnik je prevezen u šibensku bolnicu, gdje je trećeg dana preminuo.

KAMION UDARIO O KAMENI STUP

Kamion poduzeća »Voće« — Šibenik na povratku iz Bribira, kamo je prethodno odveo radnike, udario je nedaleko Vodica o kameni stup na cesti. Nije ozlijeđeno nijedno lice. Na kamionu je pričinjena šteta u visini od oko 100.000 dinara. O uzrocima ove prometne nezgode vode se izvidi.

g r a d s k e v i j e s t i

Muzička škola pokazuje veću aktivnost

Dok se ova škola u dosadašnjim svojim javnim nastupima ograničavala na jedan javni koncert, koji je obično izveden pri kraju školske godine, u ovoj šk. god. ta škola je već javno nastupila u I. polugodištu. Naime, sredinom prosinca priredila je vrlo uspješni koncert u Narodnom kazalištu.

U bogatom programu, sastavljenom od vrijednih i stilski dobro odabranih kompozicija domaćih i stranih autora, nastupili su stariji učenici i učenice ove škole iz odjeljenja solo pjevanja, klavira, violine, flaute, klarineta, te školski pionirski mješoviti zborovi i školski orkestar.

Pred punim gledalištem zadovoljnih slušatelja, osobito omladine, koji su toplo odobravali gotovo svakoj točki programa, svi učesnici koncertnog programa pokazali su vrlo dobre prirodne i stručne sposobnosti osobito u svladavanju tehničkih zahtjeva, koje su na njih postavljale izvedene kompozicije.

Kada se znade da su slični koncerti, izvedeni zrelih umjetnika dosta slabo posjećeni, takovu pojavu punog kazališta kod koncerata ove škole, treba smatrati kao dokaz, da naši sugrađani vole muziku i da se ra-

do odazivlju svakoj muzičkoj manifestaciji, bez obzira na renome izvodača, ukoliko se takove koncertne izvedbe dobro organiziraju i učine pristupačnima i širim narodnim slojevima. Svakako da kod toga važnu ulogu igraju umjerene cijene i neophodno potrebna propaganda. Jer za takove i slične priredbe nije dovoljno samo istaknuti plakate i programe i onda se okomiti na one građane, koji nisu prisustvovali takovim priredbama, ili pak to smatrati nekim siromaštvom kulture naših sugrađana. Potrebno je provesti što bolju propagandu i zainteresirati šire krugove, osobito omladinu za takove koncerte i što je najvažnije postaviti takove ulazne cijene, da ih mogu snositi i oni, koji ne raspolažu sa većim financijskim sredstvima za posjećivanje takvih priredaba.

Posljednji koncert Muzičke škole, pokazao je, da je to zaista tako i da su umjerene cijene i dobra propaganda, koju su u ovom slučaju proveli sami organizatori te priredbe, osobito učenici i učenice te škole, postigli potpuni moralni, a mislimo, i materijalni uspjeh. Jer ako kod visokih ulaznica takove koncerte posjećuje oko 150 osoba, onda je

svakako bolje da cijene budu niže, što će imati većeg utjecaja na odaziv građana, a i moralni uspjeh bit će daleko veći.

U ovom slučaju, dakle, ne radi se o rusenju visine ulaznica i time izazivanja većeg deficita, nego se radi o platežnoj moći samih posjetilaca ovakovih i sličnih priredaba. Zbog neizbježnih deficita, koji nastaju kod sličnih koncerata uslijed velikih izdataka za najamninu kazališta, štampanje oglasa i programa, honorare umjetnika, koji gostuju i njihove putne troškove, za to postoje osigurana financijska sredstva u budžetima organizatora tih priredbi. Ta sredstva osigurava narodna vlast, i to iz budžetskih stavaka, koje su predviđene za širenje kulture i prosvjete u našem gradu.

Muzičar

Dan dječje radosti
Priredba na
Varoš I.

Osnovna organizacija SSRN Varoš I. blok IX. i društvo »Naša djeca« dali su u četvrtak 30. prosinca, povodom »Dana dječje radosti« svečanu priredbu u prostorijama poduzeća »V. Skorpić«. Dvorana je bila ispunjena do posljednjeg mjesta djecom i njihovim roditeljima. Veoma uspješno je izveden dječji igrokaz »Na proplanku«, koji je uvježbala nastavnica Marija Katalinić. Ona nije žalila truda da djecu što bolje pripremi. U tome je potpuno uspjela, jer su i djeca i roditelji bila veoma zadovoljni priredbom. Izvođači su bili nagrađeni aplauzom.

Pilana i tvornica sanduka

Kapacitet se povećava

Pilana i tvornica sanduka podignuta je 1948. g., te od tada proizvodi osim rezane grade i drvene sanduke. Tvornički kapacitet sanduka stalno se povećava. Dok je 1948. g. proizvedeno 400 kubika, dotle je prošlogodišnji kapacitet iznosio 1600. Povećanje kapaciteta rezultat je bolje organizacije i velikog zalaganja cijelog kolektiva.

Obzirom na smanjenje šumskog fonda poduzeće je upućeno

Poduzeće »Rad«
gradi

Gradevno poduzeće »Rad« je tokom 1954. godine izvršilo radova u visini od 180 milijuna dinara i to većinom na stambeni prostor. U izgradnji se nalaze četiri velike stambene zgrade sa 46 dvosobnih i trosobnih stanova od kojih su u njih 16 već uselili stanari. Nadalje, tri zgrade s ukupno 30 stanova bit će stavljene pod krov još u toku ovog mjeseca.

Ovo poduzeće izvodi također radove na igradnji dijela nove turističke ceste od Šibenika do Ražina, u dužini od 3 km. Ovdje će biti utrošeno oko 40 milijuna dinara. Prema novom regulacionom planu Šibenika, usporedo s izgradnjom ceste i stambenih zgrada vrše se radovi i na podizanju moderne tržnice u Dragi.

A. Z.

PROMET U ŠIBENSKOJ LUCI

Iz šibenske luke isplovili su domaći preokooceanski brodovi »Vranjic«, »Užice« i »Crna Gora«, te švedski brod »Bothnia«. »Vranjic« je iskrao 1100 t manganove rudače, a potom ukrao teret od 120 m3 drva, »Užice« je iskrao 3000 t mangonove rudače dovezene iz SSSR-a, a brod »Crna Gora« otplovio je s teretom 100 t feromangana i 50 t olova za SAD.

N. Severdija

Kako smo dočekali
NOVU GODINU

Nekoliko dana prije Nove godine Šibenik je poprimio nesvakidašnji izgled. Obala, trgovci i ulice, osobito one u središtu grada, bile su upravo zakrčene građanima, koji su čvrstim koracima žurili da što prije obavljaju svoj posao. No, ipak, naše domaćice bile su tih dana najviše zaposlene. Roditelji nisu tom prigodom zaboravili ni na svoju djecu, koju sa raznim darovima nastojali da ih što više iznenade.

*

Nisu oni bili ni jedini. Mjesno sindikalno vijeće uz pomoć društva »Naša djeca« priredio je našim najmlađima prijatno iznenađenje. U perivoju Maksima Gorkog, gdje je veoma ukusno postavljeno nekoliko prizora iz bajki, a navečer bogato iluminirano, priredjen je uoči Nove godine doček Djeda Mrza. Djeca su bila veoma obradovana brigom, koju im narodna vlast poklanja u socijalističkoj zemlji.

*

Rastanak sa starom i doček Nove godine građani su proveli

u vedrom raspoloženju. Velik broj njih proveo je u svom obiteljskom krugu, a mnogi pak po poduzećima, ugostiteljskim objektima i u hotelu »Krk«, gdje je sve do ranih jutarnjih sati vrvjelo od svijeća, osobito omladine. Goto-vo na svakom mjestu orila se pjesma. Mnogi su pak pretjerali u svom raspoloženju, pa je na nekoliko mjesta bila potrebna intervencija organa Narodne milicije. Posebna je živost zavladała, kada je točno u ponoći ugašeno svijetlo dalo znak da se zauvijek rastajemo sa 1954. godinom. Ponovo paljenje svijetla izazvalo je čvrst stisak hiljada ruku i nazdravica popraćenih pjesmom i najboljim željama u novoj 1955. godini.

*

Posebnu pažnju izazvala je novogodišnja poruka druga Tita narodima Jugoslavija upućena iz daleke Indije, koju je slušao velik broj građana kraj radio aparata. Tada je raspoloženje prešlo i na ulice i trgovce, gdje su razdragani građani igrali kola i pjevali borbeno pjesme.

PISMA GRADANA

Podići spomenik palim borcima

Prateći svakodnevno našu štampu i obišavši neka mjesta u našoj zemlji vidio sam, da su u mnogim mjestima, koja su se podigla u borbu protiv okupatora, podignuti spomenici koji govore i koji će vjekovima govorniti o historiji tih mjesta, o historiji ljudi, boraca i heroja, koji su ne zaleći svojih života napuštali svoj dom i odlazili u borbu

protiv okupatora i domaćih izdajca za oslobođenje svoje zemlje i za ostvarenje bolje i sretnije budućnosti. I zaista za takva djela, za takvo herojstvo i za vječnu uspomenu na sve to, treba podići spomenik, simbol svega toga u svakom gradu, mjestu ili selu, naročito u onom, čiji su se sinovi i kćeri u prvim danima okupacije goloruki digli na ustanak.

Sinovi i kćeri našeg grada također shvaćajući potrebu vodenja oružane borbe protiv okupatora i njihovih slugu, stupili su u borbu prvih dana naše Narodne revolucije. U toj borbi učestvovalo je preko 4.000 sinova i kćeri grada Šibenika, a velik broj njih položilo je svoje živote.

Njihova djela su nezaboravna, jer iz njihove krvi i znoja nikla je nova Jugoslavija, nikle su nove tvornice, pruge, mostovi, hidrocentrale, gradovi i sela.

I zato nije dosta samo to, što smo u taj znak postavili spomen ploče na historijski razna mjesta našeg grada i kotara, već bi trebalo podići spomenik simbol svega toga, i ako je moguće, a kako to mnogi građani našeg grada predlažu, u gradskom parku.

Krstje Ninić

Uspjela proslava »Dana dječje radosti« u Rogoznici

Izveden je bogat program

Društvo »Naša djeca« u Rogoznici zasniva svoj rad uglavnom na pripremama i izvođenju svečanih priredbi prigodom državnih praznika kao i u ostalom vanškolskom radu s djecom i roditeljima.

Osobitu aktivnost društvo je pokazalo prilikom organiziranja ovogodišnje proslave »Dana dječje radosti«. Ovdje su se, u prvom redu, istakli članovi odbora društva »Naša djeca«. Oni su se našli pred jednim teškim zadatkom: kako dobiti potrebna novčana sredstva. Međutim, tom prilikom naišli smo na veliku pomoć i razumijevanje kako dječjih roditelja tako i ostalih mještana. Veliku pomoć u ovoj akciji dobili smo od posade m/b »Labins«, koja je uspjela sakupiti 2000 dinara, a isto tako izdašnu pomoć pružio nam je i garnizon JNA, koji se inače kod svake naše akcije rado odazove i pruži potrebnu pomoć.

Napomenuti je da na području

Tonča Lušić

»SIBENSKI LIST«

organ Socijalističkog saveza
radnog naroda za grad i kotar
Šibenik

Uredništvo, štamparsko poduzeće
»Stampa«

Glavni

i odgovorni urednik

NIKOLA BEGO

Tekući račun: Narodna banka
Šibenik broj 521—T—292

Rukopisi se ne vraćaju.

Pretplata za tri mjeseca Din
120.—, pola godine Din 240.—,
za 1 godinu Din 480.—.

prilozi mladih

Nostalgija

Drveća ispred mene tonu i umiru;
ta zgurena grmlja i sive stijene,
i plove tražeći obalu snenu . . .
I plove, plove, bez vjetera i vesala
na žale mog djeda, kod prostrutih
mreža

U sjeni bora i mirisu kadulje
čekaju me znanci maslinovim
graničicama
(a ja ne dolazim s Olimpa!).
Šapučem vjetru, koji jugu ide
nemire moje rasplinjene,
i oni plove, plove . . .

Boris Kale, gimn. VIII. raz.

Jesen na moru

Vjetar je iščupao crvene listove
s prstiju
starog maslinika.
U spiralama svojih virova
odnio ih u more
More je na hrbatu bjesova
odvaljalo
u daleke vjetrovite šumore
crveno lišće.
Jesen . . .

Emil Špirić, VI. raz. gimn.

More i ljubav

More je tako mirno. Ja volim
jednu ženu.
Vjetar mi u prilazu maše. Možda
je ona.
Gledam galeba kako krili.
Volim je.
Volio bih da sam galeb.
Lepršao bih krilima uz njena
ramena.
Ona bi me gledala.
Smiješila bi se. Sretan bih bio.
More je tako mirno.
Galeb u daljini krili.
O, uzaludne moje misli o jednoj
dalekoj ženi.

U. Skoko, učiteljska škola

Ispovist staroga čovika

Začaja san se na stinju,
nika u škrapu zaliven slanom
i nisa ima postaju nego škrinju.
Bija san bos i trča s dicom,
(i u snu me je bola drača)
ija sa drvenom žlicom,
o, nika dosta plača!
Čeka san novo vrijeme,
dosta je bilo jada,
unda smo sijali sime,
da više ne bude glada.

Arsen Dedić, VI. raz. gimnazije

S P O R T

Kakav će biti plasman „Šibenika“ na kraju prvenstva?

Prošla godina bila je jedna od najneuspješnijih za nogometni klub »Šibenik«. Poslije potpunog neuspjeha u II. saveznoj ligi slijedio je još jedan: pretposljednje mjesto na kraju jesenskog prvenstva u hrvatsko-slovenačkoj ligi. Moramo se zapitati: koji su uzroci tom neuspjehu. No odgovor dobit ćemo odmah. Momčad je u II. saveznoj ligi slabo startala, a još slabije završila to takmičenje. I tada je već nedostajalo potrebne borbenosti, koja je inače bila glavna odlika ovog kluba. I u novom takmičenju nije bilo ništa bolje. Iz utakmice u utakmicu neborbenost se sve više ispoljavala. Ako tome dodamo još krajnje nezalaganje i nediscipliniranost pojedinih igrača, za što su neki bili i kažnjeni, onda nam je sasvim jasan tako slab plasman »Šibenika« na kraju jesenskog prvenstva u hrvatsko-slovenačkoj ligi. S druge strane, nažalost, mnogo je tome pridonijela i činjenica, što za kažnjene i povrijeđene igrače nije bilo dobrih zamjena iz redova juniorske ekipe. No uzevši sve to, tako slab plasman »Šibenika« nije se očekivao. Nisu ga očekivali ni oni najvatreniji navijači.

O plasmanu na tablici hrvatsko-slovenačke lige zavisi koji će klubovi prijeći u novu zonsku ligu. U ovu ligu direktno ulaze četiri najbolje plasirana kluba iz NR Hrvatske, kao i dva iz NR Slovenije. Da pogledamo, kakvi su izgledi »Šibenika« o njegovom ulasku u to takmičenje. Nesumnjivo postoje, ali više oni teoretski. Da počnemo. »Šibenik« od 11 susreta sedam igra kod kuće, a samo četiri u gostima. Njegovi protivnici koji igraju u Šibeniku jesu: »Trešnjevka«, »Rijeka«, »Split«, »Tekstilac«, »Segesta«, »Branik« i »Ljubljana«. Dakle, klubovi iz gornje kuće. U gostima, pak, igra sa slabijim protivnicima: »Uljanikom«, »Borovom«, »Zeljničarom« i »Kladivarom«. Da bi postao 4-plasirani klub iz Hrvatske, potrebno je da sakupi najmanje 25 bodova. U tom slu-

čaju »Šibenik« bi trebao pobijediti sve protivnike kod kuće, a vani iščupati barem četiri boda. Međutim, obzirom na dosadašnje igre sumnjamo da bi »Šibenik« mogao to postići. No na igračima je u prvom redu da te sumnje otklone. U koliko će mjeri to. Kako se ovih dana održava redovita godišnja skupština društva, potrebno bi bilo da se na njoj detaljnije analiziraju uzroci neuspjeha kluba kroz proteklu godinu, a nova uprava koja bude izabrana imat će težak zadatak:

Na KOŠARKAŠKOM TURNIRU VODI »GALEB«

Nakon drugog kola prvenstva grada u košarci, koje je odigrano u nedjelju u sali DTO »Partizan«, vodi KK »Galeb« sa dva boda prednosti.

Najveće iznenađenje priredila je ekipa učiteljske škole, pobijedivši DTO »Partizan« sa rezultatom 44:26. Pobjednička momčad nadigrala je u svakom pogledu slabog protivnika, kojemu nije ništa polazilo za rukom. U drugom susretu sastali su se »Galeb« i gimnazija. Nakon bolje igre pobijedio je »Galeb« sa rezultatom 51:26.

Najuspješniji strijelci su Bukić i Radić (KK »Galeb«) sa po 35 postignutih koševa i Slipčević (gimnazija) za 34 koša.

Naredno kolo, koje je ujedno i posljednje, igra se u srijedu 5. o. mj.

M. Z.

Organizacija turnira je dobra.

»SPUŽVAR« (Krapanj) —
»MORNAR« (Zlarin) 1:1

U nedjelju je u okviru proslave 250-godišnjice lova na spužve odigrana je u Zlarinu prijateljska nogometna utakmica između »Spuzvara« iz Krapnja i domaćeg »Mornara«. U slabijoj i dosta gruboj igri susret je završio neriješenim rezultatom 1:1 (0:0). Zgoditak za domaću postigao je Tabulov, a za goste Curović. Sudio je dobro N. Alfier.

S. G.

da ponovo povratiti kod brojnih navijača povjerenje u klub. A povratiti će ga jedino tako, ako NK Šibenik bude nizao uspjehe na zelenom polju, ako bude više zalaganja i borbenosti kod igrača, više sportske discipline. A naš je grad i zaslužio da ima svog predstavnika u jednom višem takmičenju, kao što će to biti oni moći postići, pokazat će nastavak prvenstva koji nije baš dalek.

zaista najbolji klubovi dviju naših narodnih republika.

J. J.

PRVENSTVO ŠD »SIBENIK«

Nedavno je započeo finalni turnir za prvenstvo šahovskog društva »Šibenik« za g. 1955.

Na turniru učestvuju četrnaest igrača, a po sastavu je najjači od osnutka društva. Gotovo sve dosad odigrane partije bile su dosta interesantne. Svi učesnici turnira ulazu mnogo volje i požrtvovnosti. Bilo je nekoliko iznenađenja koja su priredili mladi igrači. Nakon odigranog VII. kola u vodstvu se nalazi M. Radić sa 6 poena, a za njim slijedi R. Naglič sa 5,5, A. Medić 5, S. Karadole 4,5, D. Vujić 4 poena i t. d.

ZAVRŠENO JE PRVENSTVO III. OSMOGODIŠNJE ŠKOLE U MALOM RUKOMETU

Poslije višednevnog takmičenja završeno je prvenstvo III. osmogodišnje škole u malom rukometu za muške, i »graničarima« za ženske. U malom rukometu natjecalo se 6 ekipa, a isto toliko i u »graničarima«. Naslov prvaka u malom rukometu osvojio je VIII. razred, ne izgubivši ni jednu utakmicu, dok je u »graničarima« prvo mjesto zauzeo VII. a razred. Prvenstvo, koje je organizirao nastavnik Z. Belamarić, održano je u okviru proslave 80-godišnjice fizičkog odgoja u NR Hrvatskoj.

M. Z.

Za našu djecu

Iz zbirke priča za djecu »Sirena«

Blago Tradanskih pećina

— Mislim da će do ručka biti dosta vremena, da vam ispričam priču o tajni Tradanskih pećina.

— Sto ti veliš Šurkice?

— Ja ne velim ništa, obrecnu se Šurko. Očito se vidjelo da je bio sa nečim nezadovoljan.

— A ti Nikolica? — obrati se starac drugom dječaku. Sto ti milliš?

— Ja ne mislim ništa, djede Jole, odgovori Nikolica. Baš ništa, dodao je, kao u znak opravdanja.

— O ho ho! — klikne starac. Ovo već miriše na nekakvu zavjeru. Pobunili se kao kotorski mornari. Dobro unučići, odgodit ćemo priču za drugi dan.

— Ne, djedice, ne, zabrza Vlado; odmah ti nama pričaj.

— A priča će biti tako divna, raznježeno će Ivica. U Tradanskim pećinama ima šišmiša, golubova, sova i lisica. Visoko u grebenju gnjezde se sokolovi . . .

— Je li istina, djedice, da u tim pećinama vile čuvaju zakopan blago . . .?

— Bit će to kao i u Vid Marinu: sama laž, srdito će Šurko.

Starac podigne štap, što je bio znak da traži riječ. Na taj znak čakom je nastala tišina.

— Svi ste vi, unučići moji, u pravu. Ali ni ja nemam krivo. Eto — postoji Tradan sa svojim pećinama, a te pećine kriju u svoje tajne. Kako ne. Ta svaki živi i ne živi stvor krije u sebi poneku tajnu. Svoje tajne imaju šume, rijeke, planine i životinje. Čovjek često puta postavi sebi pitanje: što radi mali mrav na zemlji? Od kada je došao i kakva je svrha njegovom postojanju? Od majke prirode čovjek je nadaren razumom, zmija otrovom, riba perajama, ovce mekanim i toplim runom. Uz divnog goluba postoji i crni gavran. Uz kravu, koja nam daje mlijeko postoji i uš, koja nam pije krv. Na nekim krajevima svijeta od golemih šuma ne možeš vidjeti nebo, dok u nekim dijelovima Azije i Afrike ima pustih i bezvodnih pustinja, gdje čovjek ne može živjeti. Ovdje nema zelenih šuma, kao kod nas u Hrvatskoj, Sloveniji, Bosni . . . ni oranica poput onih u Vojvodini i Slavoniji, gdje se sijaju pšenica, kukuruz, šećerna repa . . . Sve su to tajne koje čovjek rješava svojim umom i svojim upornim radom.

— A to o Tradanskim pećinama ne ćeš ni započeti, a kamo li završiti do ručka, djedice, s korbom će Tomiša.

— Imaju li vile tri oka, kao i Vid Marin? — upita Vlado. Dva velika i jedno majucno, po sredini čela.

— Meni je pričala moja bakica . . .

— O, što bi tvoja bakica kao djed Jole! Kao da se ovdje radi o vretenu: frrrrr, fr . . .

— Noć crna kao katran, otpoče starac svoju priču, učinivši kraj našim zadjevicama. Sedam pari očiju bilo je uprto u njegove usne. Pod Tradan doplovi lađa krcača robovima i okovanim sanducima. Kad je brod pristao uz greben kapetan dade znak za istovar sanduka. Robovi, praćeni od naoružanih vojnika, ponesoše sanduke uz strminu. Oko njihovih glava oblijetaju šišmiši. S vremena na vrijeme oglašio bi se i čuk. Njegov promukao glas zaplovio bi kanalom a strane i brijegovi vraćali su ga nazad u obliku odjekta.

Pod nogama se ruši kamenje. Robovi padaju na oštre kamene bubutke, njihovi čuvari udaraju ih bez milosrđa volovskim žilama. Crvena krv obilježava njihov trag. A kad je kapetan vidio da posao sporo napreduje, naredio je da se sa broda izvuku daske i polože od mora do pećine. Tada mornari povežu sanduke u žetima, a robovi ih stanu vući uz brijeg. Tako je posao brže napredovao . . .

— Robovi robovi . . . — zaklimala Nikolica glavom. To će biti, djed Jole, crni ljudi, divljaci? — Gledaj ti njega! — ljutitica se starac. Od kuda tebi, Nikolice to pravo da crne ljude nazivaš divljacima? — Kinez je žut čovjek, no kada je u Kini-cvala kultura, pred kojih hiljadu godina, tada smo mi bijeli Evropljani živjeli kao stada, lutajući od pašnjaka do pašnjaka, bez stana i stalne nastambe. A što se tiče robova — njih je bilo posvuda. Robovao je bijelac bijelcu, isto tako kao crnac crncu. Carevi su imali svoje robove, gazde svoje, crkve svoje. Takav je bio red u ono ropsko doba. Pa eto, došao je i tome kraj. Davno.

Kad se starac dobrano izdugovao, obrisao je oznojeno lice, a zatim nastavio.

— Jedni su vukli sanduke, drugi su kopali jame. Naporan je to bio posao. Po noći. Uz luč.

Tri su jame bile iskopane, duboke za tri čovjeka. U jednu od njih, ponajveću, zakopaše ogromno blago. Dvanaest sanduka. Kad su poravnali zemlju obilježili su mjesto nekim tajnim znakovima, a zatim navalili ogroman kamen. Nakon toga, vojnici pobiju robove i njih pokopaju u drugu jamu. To su učinili iz straha, da se robovi ne pobune, da se oslobode i tako dokopaju zakopanog blaga . . .

— A treća jama ostala prazna? — upita Šurko.

— U treću jamu zakopali su živa mlada viteza, Hrvata, koga su zarobili negdje na moru. Bio je to ljepotan, da mu na daleko nije bilo ravna. Pravi sin. kršne Dalmacije.

Šurko se pomakne, opruživši sklopčanu nogu. Zlatko pokuša nastaviti s pričom, koju je slu-

šao od svoje bakice, ali njemu se suprostavi Rade, kome nije bilo pravo da se netko od nas mijeha u stvari, za koje je samo djed Jole bio nadležan.

Tomiša se tako nespretno zgrcnuo da su mu navrle suze na oči. Nemoćno je mlatarao rukama po zraku, dok mu je lice postalo crveno poput gore pečnog raka.

Izbacivši iz grla peteljku dudova lista Tomiša ponovo oživl. Naš grohot tako je bio glasan, da je preplašio sve vrapce iz dudove krošnje.

— S ustima treba obazrivo postupati, posavjetuje starac. Ako danas u njih stavljajš peteljku, sutra ćeš grančicu a prekosutra balvan. To nije lijepo. A vi ostali raskvocali se kao stare kvočke, obrati se nama s korbom u glasu. A u stvari niste nego pilici: pi pi pi, pi pi pi . . .

— Čiji je bio brod, djedice? — upita Ivica. Kuda je nestao, kad su pobili robove i zakopali blago?

— Noć ga donijela, noć ga odnijela, odgovori starac. Bit će, da je bio mletački brod.

— Zašto su skrivali blago u Tradanskim pećinama?

— Za koga vile čuvaju to blago?

— Kad će se to blago osloboditi?

— Da li još živi mladi vitez?

Svaki od nas dječaka, sinatrao je za potrebno da starcu postavi poneko pitanje, jer nam mnoge stvari nisu bile dovoljno objašnjene. No ova bujica pitanja, ne samo da starca nije zbunila, nego mu je, štaviše, pravila i zadovoljstvo.

— Predaja veli da je ovo blago opljačkano u jednom od naših primorskih gradova. Međutim brod koji je prevezio to blago noću je napadnut od gusara, pa je tako bio prisiljen potražiti spas u šibenskoj luci. A kada se u gradu počelo govorkati o silnom blagu, koje se nalazi na brodu, kapetan se iskrade, roču do Tradanskih pećina . . . A ostalo sam vam ispričao.

Vile čuvaju blago za narod, kome ono i pripada. Ono će se, po svoj prilici, osloboditi tada kad završi zadnja bitka, koja se vodi između dobra i zla, između svijetla i tame. Mladi vitez živi i danas. On će živjeti čitavu vječnost. A da on živi još i danas svjedoči i to, što se vrlo često niz Tradan kotrlja kamenje, nekada sitno poput kukuruzova zrna, a nekada se čitavi blokovi ruše u more. To kada mladi vitez napne svoje juačke grudi, kamenje vrca kao od šale. Ruši se niz strminu i nestaje ga u morskim dubinama.

Petar Bilušić

Napomena: Tradanske pećine nalaze se u klisuri Tradan blizu Prokljanskog jezera.

Oglas licitacije

Dana 8. siječnja 1955. god. u 10 sati prije podne održat će se u kancelariji Opće bolnice u Šibeniku prva usmena licitacija (nadmetanje) za preuzimanje pomija (spirina) iz bolnice, a za vrijeme od 9. siječnja do 31. ožujka 1955. g. Uslovi po kojima će se vršiti licitacija mogu se dobiti na uvid u kancelariji bolnice svakog radnog dana od 7.30 do 14.30 sati.

Ravnateljstvo bolnice